

4
ГЕТЕ

Въ пловдивското село Белащица, при полите на Родолите, има единъ величественъ яворъ. Едно време, азъ често съмъ стоялъ подъ неговата сянка, тамъ на хълмътъ надъ малката речица, гледалъ съмъ съсипните наоколо - мълчаливите съсилни на някогашния турски чефликъ - и, отвъдъ реката, младата хубава горица явори: пълното съ животь, шумъ, движение и колоритъ младо поколение, което стареца, тамъ горе на върхъ хълма, е отвъдилъ и стои та го гледа сега и съ наслада и съ не малка тъга. Защото: "Те цвятътъ, а ази прецвѣтявамъ!" както казва Бъ Пушкинъ.

Този яворъ ми въстава предъ очи, винаги щомъ си помисля за Гете. Той ми е символътъ на онзи величественъ стадецъ, който е отвъдилъ младата гора немски поети, пълната съ животь, шумъ, движение и колоритъ, не приличенъ въ нищо на колорита на други гори. И както явора, той е впили могъщи корени дълбоко въ родната земя, и никаква бура няма да го изтърти отъ тамъ. А бури сж вилнели около му, още когато е билъ младъ, напусто вилнеятъ може би и сега, ^{когато} че всяко величие е немислимо безъ отрицание! ~~Казватъ~~ ^{говори} той не билъ патриотъ. Казватъ - билъ гордъ къмъ малкия братъ. А почтителенъ, повече отъ колкото трябало, къмъ разни ошастливени отъ съдбата: къмъ наполеона, напремеръ. Не билъ и добъръ баща! - инкъ били ималъ такива глупави чеда, троми и безплодни? А съпругъ? - тази немска скучна добродетель, той я е компрометиралъ по всички линии, за което има безброй свидетелства въ писмата му до разни хубави и умни жени, каквато не е била неговата дебела Кароли-

